

Nieuwsbrief

Datum: September 2023

Nummer: 3 - Jaargang 7

*De zomer is voorbij en het najaar stormt aan. Graag maken we u attent op onze najaarsbijeenkomst waarin Sander Wassing ons meeneemt in de lange geschiedenis van eendenkooien in Rijnland. Bart van Konijnenburg van de **herstelde** eendenkooi in Warmond staat hem terzijde. En verder natuurlijk aandacht voor nieuwe artikelen op de site, studiedagen van het Erfgoedhuis, **de vernieuwde handleiding en meer.***

1. Bijeenkomst 8 november: Eendenkooien in Rijnland

Afb. 1 De eendenkooi in Warmond

De datum wist u al, maar het thema nog niet. Dat is nu ook bekend. Op onze [najaarsbijeenkomst](#) op 8 november in Zoeterwoude neemt *Sander Wassing* ons mee in de lange geschiedenis van eendenkooien in Rijnland. *Bart van Konijnenburg* uit Warmond vult hem aan over het beheer

van de eendenkooi in Warmond en het ambacht van kooiker in de huidige tijd. Voor en na is er ruim de tijd voor vragen en discussie, onderlinge contacten en een drankje en hapje. Er komt nog een uitnodiging maar u kunt zich al aanmelden bij [de secretaris](#).

Plaats: De Eendenkooi (!) in Zoeterwoude, aanvang 19.30 uur (inloop).

2. Nieuwe artikelen op de site

Ook in de rustige maanden gingen we door met het plaatsen van artikelen. Het nieuwe seizoen begonnen we goed met een artikel van de hand van redacteur Cor Smit over de kalkzandsteenindustrie in de regio

Het 'Olga'-gebouw en de regionale kalkzandsteenindustrie

Het 'Olga'-complex in Leiden, oorspronkelijk een kalkzandsteenfabriek uit 1913-1914, was onderdeel van de regionale kalkzandsteenindustrie. Ing. Dr. J.A. van Herwaarden speelde een belangrijke rol, vanaf zijn start bij de Arnout-fabriek in Katwijk tot directeur van de Leidse fabriek.

Later de grootste kalkzandsteenindustrie wereldwijd. Na WOII sloot de Leidse fabriek, gevolgd door de Katwijkse locatie. Het succes van de kalkzandsteenindustrie was verbonden met de industriële ontwikkeling langs de Rijn. Het complex transformeerde in 1982-1983 tot broedplaats voor startende ondernemers, het laatste herkenbare stuk geschiedenis van de regionale kalkzandsteenindustrie.

Lees [hier](#) het artikel

Werf 'De Herstelling'

Afb. 2 Klipperhaak Hoop op Zegen 1995

In de reeks over scheepsbouw en scheepvaart in Rijnland verscheen deel 5. *Piet de Bock*, kleinzoon van een van de stichters van de werf 'De Herstelling', vertelt over het bedrijf dat eind 19e eeuw opstartte voor de bouw en onderhoud van schepen. Vanaf ongeveer 1920 werd overgegaan op het ontwerpen en maken van stalen schepen die aan de eisen van de moderne tijd voldeden. De werf breidde uit en voldeed later aan

de vraag naar luxere schepen voor de recreatievaart.

Samenwerking met o.a. Natuurmonumenten en waterschappen resulteerde in het maken van fiets- en voetgangerspontjes.

Lees [hier](#) het artikel

Romeinen in Nederland

Regelmatig worden in onze regio Romeinse overblijfselen opgegraven. Maar nu ook in Hazerswoude-Rijndijk, waar in het Westvaartpark een aantal interessante vondsten uit de bodem werden gehaald. *Bernadette Verhoeff* schetst met medewerking van *Wilfried Hessing* van advies- en onderzoeksbureau Vestigia een overzicht van de Romeinse geschiedenis in dit deel van Rijnland. Lees [hier](#) het artikel

Afb. 3 Opgraving in Hazerswoude

Prentbriefkaarten, vensters op het verleden

Een van de iconen van Boskoop, de watertoren. Uitgever: de Boskoper W.C. Boer.

Twee nieuwe artikelen op rijnlandgeschiedenis.nl over hetzelfde onderwerp: de geschiedenis van prentbriefkaarten. Prentbriefkaarten waren de appjes van eind 19de en de 20ste eeuw. Zowel in Zoetermeer als in Boskoop zijn er veel bewaard gebleven en is er boeiend over geschreven. In 'Prentbriefkaarten uit Zoetermeer-Zegwaard' beschrijft *Gertjan Moers* het ontstaan van prentbriefkaarten en

diept dat uit voor Zoetermeer. *Eric Stolwijk* beschrijft het verhaal achter de prentbriefkaarten van Boskoop. Door de Boskoopse kwekerijen met zijn internationale contacten, het tuinbouwonderwijs en de grote tentoonstellingen zijn er veel prentbriefkaarten gemaakt.

Lees [hier](#) het artikel over Zoetermeer en [hier](#) het artikel over Boskoop

3. Handleiding voor gebruik van de website vernieuwd!

De handleiding voor het gebruik van onze website is al tien jaar oud en was aan herziening toe. De basisfuncties voor het aanmaken van een account en het invullen van Nieuws, Agenda en Vereniging blijven hetzelfde. Nieuwe toevoegingen bevatten instructies voor het gebruik van foto's, direct plaatsen van Agenda-items via RSS-feed en het machtigen van onze webmaster om informatie te plaatsen. De updates zijn bedoeld om de aangesloten verenigingen te helpen optimaal van het online platform te profiteren. De handleiding wordt toegestuurd aan alle bekende webmasters en de

besturen worden op de hoogte gesteld. Voor vragen kunt u terecht bij de [webmaster](#) of bij de [secretaris](#).

4. Erfgoedhuis Zuid-Holland

Het Erfgoedhuis 'Zuid-Holland' biedt weer een aantal zeer interessante studiedagen aan voor de komende herfst, zoals:

Netwerkdag Conflictarcheologie (22 september)

Jaarlijks komen bij archeologische onderzoeken in Zuid-Holland veel sporen aan het licht die een connectie hebben met conflict. Verdedigingswerken, wapentuig, maar ook hele 'gewone' objecten en sporen uit het dagelijks leven. Wat maakt conflictarcheologie juist nu zo relevant? Wat heeft recent onderzoek opgeleverd en waren liggen nieuwe kansen?

Zie <https://www.erfgoedhuis-zh.nl/agenda/2023/netwerkdag-archeologie-2023/>

Afb. 4 Luchtwachttoren Koude Oorlog *Oude Wetering*

Kennisdag voor vrijwilligers langs de Limes (12 oktober)

Deze dag staat volledig in het teken van kennis over de Limes. Specialisten behandelen diverse thema's waaronder: Wat is Werelderfgoed? Waarom is de Limes Werelderfgoed? Wat is er zo bijzonder aan de Limes? De Limes in het internationaal perspectief van de grenzen van het Romeinse Rijk, de Neder-Germaanse Limes in Nederland en Duitsland, de Limes in Zuid-Holland,

limeslocaties en samenhang.

Zie <https://www.erfgoedhuis-zh.nl/agenda/2023/kennisdag-voor-vrijwilligers-werkzaam-langs-de-limes/>

Erfgoeddag (2 november) Met als thema Erfgoed Werkt

Het congres zal gaan over erfgoed dat werkt en hoe je erfgoed kunt laten werken. En over samenwerking. De dag zal, mede gezien de Rotterdamse locatie, ook gaan over het behouden en benutten van maritiem-industrieel erfgoed. Via een Kenniscarrousel willen we bezoekers in de gelegenheid stellen om veel te weten te komen over diverse onderwerpen en tevens nagaan hoe daar zelf een bijdrage aan te leveren.

Zie <https://www.erfgoedhuis-zh.nl/agenda/2023/erfgoeddag-2023/>

5. Uit de regio

Expositie kaaspakhuizen in Bodegraven

Expositie van 6 tot 20 september op dinsdag van 10.00 tot 16.30 uur, woensdag, donderdag en vrijdag van 13.00 tot 16.30 uur en zaterdag van 10.00 tot 16.30 uur.

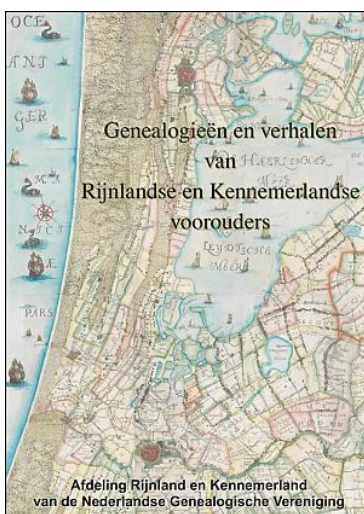
Voor bezoekers is er een quiz met *mooie (kaas-)prijzen*.

Expositie "Bedrijvig Zoetermeer"

Bij Oud Soetermeer aan de Dorpsstraat 132 is een tentoonstelling te zien over "Bedrijvig Zoetermeer", de ontwikkeling van een agrarische samenleving naar een maatschappij waar veel industriële- en handels-initiatieven werden genomen. Denk aan Nutricia, Brinkers, Van der Spek en De Spar. Deze expositie blijft nog tot eind oktober te bezichtigen

Familiëgeschiedenis, meer dan namen en data. Nieuwe uitgave van NGV Rijnland en Kennemerland

Negentien auteurs afkomstig uit verschillende afdelingen van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) hebben een artikel geschreven voor de nieuwe publicatie van de NGV: *Familiëgeschiedenis, meer dan namen en data*. Het scala aan onderwerpen is groot, maar ze betreffen allemaal de omgeving van Rijnland en Kennemerland. Zo zijn er verhalen over een veroordeling tot de brandstapel in Katwijk, buitenechtelijke nakomelingen in Noordwijk, de biografie van een 16e eeuwse vluchteling uit Vlaanderen, de opkomst en verdwijning van een Haarlemse familienaam, de geschiedenis van boerderij Hoogteijling in Voorhout, de

opkomst van armenzorg in Leiden (1581-1593), datering van oude familiefoto's, een onbekende verzetsstrijder uit Leiden en een verhaal over een 17e eeuwse Woubrugse scheepmakersfamilie en nog veel meer. Kortom een interessante mix van verhalen over gewone mensen uit de geschiedenis van Rijnland en Kennemerland. Uitgave in eigen beheer van NGV Rijnland & Kennemerland, 275 pag. Prijs: € 25,00. Plus eventuele verzendkosten. Bestellen bij: penningmeester-ryn@ngv.nl

6. Van de redactie

De afgelopen maanden hebben we weer vijf interessante artikelen op de website gezet zoals u hierboven kunt lezen. Hiervan waren er twee nieuw geschreven: dat over de afgravingen in het Westvaartpark bij Hazerswoude-Rijndijk en over gebouw De Olga en de kalkzandindustrie in onze regio. We publiceren dus niet alleen al eerder verschenen artikelen, maar zijn ook heel blij met actuele artikelen die nog niet eerder gepubliceerd waren.

Een thema dat tegenwoordig erg in de belangstelling staat, en ons ook interesseert, is de slavernij en wat hiervan in onze regio terug te vinden is. Dan bedoelen we landgoederen, huizen of andere objecten die met geld van handel van de WIC en VOC zijn gefinancierd. Is in uw vereniging(sblad) over dit onderwerp gepubliceerd, of heeft u artikelen beschikbaar die interessant en geschikt zijn om op de site te plaatsen, neem dan contact op met de redactie.

7. Van het bestuur

Het bestuur gaat zich dit najaar buigen over een nieuw beleidsplan. Daarbij hebben we uw hulp nodig. Mocht u ideeën hebben over hoe we ons verder moeten ontwikkelen, en met welke organisaties, zou u dan uw ideeën met ons willen delen?

Hetzelfde geldt ook voor het vieren van ons tweede lustrum. Hoe zou u dat gevierd willen zien? Met een mini-symposium zoals bij het eerste lustrum, met een prijs voor het beste artikel, of met een boek over de geschiedenis van Rijnland, laat het ons weten. Ideeën zijn welkom.

8. Nieuwsbrief

De Nieuwsbrief verschijnt vier keer paar, met de zomer als rusttijd. Mocht er aanleiding toe zijn dan komt er een extra nieuwsbrief. Berichten voor de regio zullen als vanouds digitaal via e-mail verstuurd worden.

De Nieuwsbrief Rijnlandse Geschiedenis is voor de aangesloten verenigingen, stichtingen, instellingen en geïnteresseerden. Heeft u suggesties voor de inhoud of wilt u de nieuwsbrief rechtstreeks – persoonlijk – ontvangen (daarmee verleent u toestemming tot het registreren van de nodige gegevens) mail dan naar secretaris@rijnlandgeschiedenis.nl.

Wilt u de Nieuwsbrief niet meer ontvangen, dan is een retourmail naar secretaris@rijnlandgeschiedenis.nl voldoende.

Colofon:

Redactie nieuwsbrief: secretaris@rijnlandgeschiedenis.nl

Redactie website: redactie@rijnlandgeschiedenis.nl

Penningmeester: penningmeester@rijnlandgeschiedenis.nl

Webmaster: webmaster@rijnlandgeschiedenis.nl